

Σ

[39A]

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M.Ed. (I Semester) Examination
2016
Saturday, 16th April
10.30 am - 1.30 pm
PE01CMD202: Historical, Political and
Economic Concerns of Education

Total Marks: 70

Instructions:

- (1) Please read the question carefully and write answer pointedly.
- (2) Figures at the right indicates marks.

Q.1 Answer **Any Five** of the following questions. (15)

- (1) What is the historical importance of British rule in India ?
- (2) Define Culture and explain in brief.
- (3) 'Public Welfare is also one of the aims of polity' : Discuss the statement.
- (4) Economics is a means, not the end: Explain the statement in brief.
- (5) Define democracy and explain key words.
- (6) 'Education is also a state function' favour the statement with any five arguments.

Q.2 Explain quality of Life focussing following points: (10)

- 1) Per Capita Income
- 2) Role of education
- 3) Public security

OR

Q.2 Explain the role of education for political awareness focussing following points. (10)

- 1) Citizenship education
- 2) Equity
- 3) Democratic attitude

Q.3 Write short notes on **Any Two** of the following: (10)

- 1) Concept of Social history
- 2) Education in a democratic country
- 3) Polity and Public welfare.

Q.4 Answer **Any Five** of the following questions: (15)

- 1) What is the role of a teacher for developing democratic attitude ?
- 2) 'Democracy is the art of human freedom' explain the statement.
- 3) Explain the concept of democracy in the classroom ?
- 4) Mention any five points of John Dewey for 'democracy' ?

5) 'Education is the investment in humans' explain the statement in your own words.

6) What is functional democracy ?

Q.5 Explain impacts on education focussing following points. (10)

- History of the nation
- Economic development

OR

Q.5 What are the aims of education in democratic state ? Explain any four aims of education. (10)

Q.6 Write short notes on **Any Two** of the following: (10)

- 1) Challenges to education
- 2) School practices and policies in a democratic country
- 3) Modern concept of quality of life

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ : ૭૦

સૂચના: ૧) પ્રશ્ન કાળજીપૂર્વક વાંચી મુદ્દાસર ઉત્તર લખો.
૨) જમણી બાજુના આંકડા પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૧૫)

- ૧) ભારતમાં અંગ્રેજોના શાસનનું ઐતિહાસિક મહત્ત્વ જણાવો.
- ૨) સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપી ટૂંકમાં સમજાવો.
- ૩) “રાજનીતિનું એક ધ્યેય પ્રજા કલ્યાણ છે.” વિધાનની ચર્ચા કરો.
- ૪) ‘અર્થશાસ્ત્ર સાધન છે. સાધ્ય નહીં’ વિધાન ટૂંકમાં સમજાવો.
- ૫) લોકશાહીની વ્યાખ્યા લખી આ વ્યાખ્યાના ચાવીરૂપ શબ્દો સમજાવો.
- ૬) ‘શિક્ષણ એ પણ રાજ્યનું કાર્ય છે’ આ વિધાનની તરફેણ કોઈપણ પાંચ દલીલો આપી કરો.

પ્ર.૨ નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખી જીવનની ગુણવત્તાની સમજૂતિ આપો. (૧૦)

- ૧) માથાદીઠ આવક
- ૨) શિક્ષણની ભૂમિકા
- ૩) જાહેર સલામતી

અથવા

પ્ર.૨ રાજકીય જાગૃતિ માટે શિક્ષણની ભૂમિકા નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો. (૧૦)

- ૧) નાગરિક શિક્ષણ
- ૨) સમન્વયાય
- ૩) લોકશાહી વલણ

પ્ર.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)

- ૧) સામાજિક ઇતિહાસની સંકલ્પના
- ૨) લોકશાહી દેશમાં શિક્ષણ
- ૩) રાજનીતિ અને જાહેર કલ્યાણ

પ્ર.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. (૧૫)

- ૧) લોકશાહી વલણ વિકાસ માટે શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો
- ૨) 'લોકશાહી માનવસ્વાતંત્ર્યની કલા છે' વિધાન સમજાવો.
- ૩) 'વર્ગખંડમાં લોકશાહી'ની સંકલ્પના સમજાવો.
- ૪) લોકશાહી સંદર્ભે જહોન ડ્યૂઈના કોઈપણ પાંચ મુદ્દા જણાવો.
- ૫) 'શિક્ષણ એ માનવમાં મૂડી રોકાણ છે' તમારા શબ્દોમાં વિધાન સમજાવો.
- ૬) ક્રિયાત્મક લોકશાહી એટલે શું ?

પ્ર.૫ નીચેના મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખી, શાળા પર તેના પ્રભાવની/અસરની સમજૂતિ આપો. (૧૦)

- રાષ્ટ્રનો ઇતિહાસ
- આર્થિક વિકાસ

અથવા

પ્ર.૫ લોકશાહી રાજ્ય વ્યવસ્થાના શિક્ષણના દ્યેયો જણાવી કોઈપણ ચાર દ્યેયો સમજાવો. (૧૦)

પ્ર.૬ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)

- ૧) શિક્ષણ સામેના પડકારો
- ૨) લોકશાહી દેશમાં શાળાકીય નીતિઓ અને વ્યવહારો
- ૩) જીવનની ગુણવત્તાનો આધુનિક ખ્યાલ

